

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМКИ ІННОВАЦІЙ У СФЕРІ ФЕРМЕНТОВАНИХ МОЛОЧНИХ ПРОДУКТІВ

Бондарчук В.О., здобувач вищої освіти групи БТ 4/1

Миколаївський національний аграрний університет

Останнім часом серед споживачів послаблюється інтерес до молочних та кисломолочних продуктів. Це головним чином пов'язано з недовірою споживачів до виробників, збільшенням кількості випадків алергічних реакцій на лактозу та компоненти комбінованих молочних продуктів, високою калорійністю продуктів, смаками, що не цікаві рядовому споживачу, високою вартістю продукту та іншими факторами.

Динаміка розвитку молочної галузі України на прикладі окремих продуктів також має неоднозначний характер. Масштаби виробництва молочної продукції України за 2019 – 2020 роки наведено у таблиці 1 (за даними DUPONT).

Оскільки споживчий попит визначає масштаби та цілі виробництва, кожна компанія прагне привернути увагу якомога більшої кількості споживачів до своєї продукції. Для цього виробники вдосконалюють існуючі товари та розробляють нові.

Тенденції постійно змінюються. Спроби слідувати їм посилюють конкуренцію між виробниками, стимулюючи інновації у напрямку сучасних тенденцій. На сьогодні основними популярними тенденціями є: здорове харчування (зменшення вмісту цукру та жиру в продуктах), етнічні та традиційні молочні продукти, перекуси та зручність споживання, продукти на рослинній основі та без лактози [3].

За дослідженням DUPONT середньорічний приріст випуску молочних продуктів, що відстежувався за конкретними заявками на останні п'ять років: низький вміст жиру + 0,3% низький рівень холестерину + 6%; низька калорійність + 11%; низький рівень цукру + 31% .

Таблиця 1. Порівняльна характеристика обсягів виробництва молочних продуктів за 2019-2020 рр. (DUPONT)

Найменування товару	2019, т	2020, т	2020 до 2019, %
Молоко товарне (фасоване)	467 802	466 546	100%
Вершки товарні (фасовані)	12 275	19 842	162%
Сухі молоко та вершки	52 299	46 597	89%
<i>в т.ч. Сухе знежирене молоко</i>	34 963	35 715	102%
<i>в т.ч. Сухе цільне молоко</i>	17 336	10 882	63%
Масло вершкове	90 335	87 084	96%
Спреди та вершково-рослинні суміші	46 465	41 983	90%
<i>в т.ч. Спреди і суміші з молочним жиром не менше 25% в жировій фазі</i>	23 418	16 067	69%
<i>в т.ч. Рослинно- вершкові суміші</i>	23 047	25 916	112%
Сир свіжий неферментований	77 080	82 754	107%
Сир сичужний і сирний продукт	131 579	125 691	96%
<i>в т.ч. Сир сичужний</i>	84 944	82 700	97%
<i>в т.ч. Сирний напівтвердий продукт</i>	46 635	42 991	92%
Сир плавлений і сирний продукт	40 402	42 824	106%
<i>в т.ч. Сир плавлений</i>	29 080	30 667	105%
<i>в т.ч. плавлений сирний продукт</i>	11 322	12 157	107%
Сир жирний	171 981	168 515	98%
Молочні консерви	73 372	78 876	108%
Кисломолочні продукти	429 466	436 399	102%
<i>в т.ч. кисломолочні продукти неароматизовані</i>	294 456	297 493	101%
<i>в т.ч. кисломолочні продукти ароматизовані</i>	135 010	138 905	103%
Казеїн та казеїнати	5 330	5 609	105%
Дитяче харчування на молочній основі	4 401	4 814	109%
Сироватка та модифікована сироватка у різних формах	51 934	53 432	103%

Популярність зниження цукру в молочних продуктах швидко зростає. Використовується декілька методів: заміна цукру медом, стевією, фруктозою або штучними підсолоджувачами (сукралоза, аспартам) або зменшення доданого цукру, замість якого включають фруктовий сік / пюре [1].

Запуски етнічних молочних продуктів зросли більш ніж удвічі в країнах, що не належать до їхнього походження. Найбільшого поширення набули скір та кефір [1, 2]. Стандарти позиціонування та ідентичності товару відрізняються в усіх країнах світу. Сьогодні кефір в Англії, Туреччині та Австралії набагато популярніший, ніж у Росії, а скір підкорив не тільки

північну Європу, а й дійшов до СНД. Інтерес споживачів до молочних продуктів країни підживлюється їх харчовою цінністю, вмістом пробіотиків, що сприяє покращенню травлення, та високим вмістом білка для насичення, тонусу та здоров'я м'язів.

За статистикою, 34% споживачів купують йогурти часто, 38% - періодично, і лише 4% заявляють, що не вживають цю категорію продуктів [4].

Починаючи з 2014 року, у всьому світі спостерігається бум запусків заводів з виробництва молока на рослинній основі, а разом із цим зростає різноманітність сировинної бази. Найпопулярнішими є соєве молоко, кокосове, вівсяне та мигдальне молоко. Вони виробляються у найбільших кількостях.

Таким чином, можна зробити висновок, що тенденції безпосередньо залежать від уподобань споживачів. Завданням кожного виробника є створення на їх основі конкурентоспроможного продукту. Науково-дослідна діяльність у молочній галузі особливо розвинена та тісно пов'язана з інноваціями, які діють в цьому напрямку. Інноваційна діяльність відіграє важливу роль у популяризації молочних продуктів у суспільстві. Це впливає на світову молочну торгівлю, збільшуючи обсяги імпортової та експортної продукції, стимулює розвиток молочної галузі як у світі, так і в окремих країнах.

Список використаних джерел

1. Global and EU fresh fermented trends and key market trends 3-5 years from now. © 2019 DuPont (April 2019)
2. Innova Consumer Lifestyle and Attitudes Survey 2018. © 2021 INNOVA MARKET INSIGHTS
3. Julian Melletin: New Nutrition Business/ DuPont EMEA Marketing 2018

4. **TheDairyNews** — **ежедневные новости молочного рынка.** URL: <https://www.dairynews.ru/news/kislomolochnye-produkty-mira-chto-proizvodit.html>

Науковий керівник: Коваленко Г.В., старший викладач кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

ЕКОНОМІЧНА МОДЕЛЬ СИСТЕМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ ІСПАНІЇ

Власюк А.М., здобувач вищої освіти групи МЕН 6/1,

Миколаївський національний аграрний університет

Іспанія - промислова країна, яка має одну з найбільших економік Західної Європи і світу. Разом з тим, економіка Іспанія відчуває серйозні системні проблеми, серед яких державний борг, украй високий рівень безробіття, помітні регіональні диспропорції.

Дослідження в даній сфері відображені в працях як зарубіжних вчених Р. Коуза, Д. Норта, О. Уільямсона, Т. Еггертссона, А. Кузена, так і відомих українських дослідників А.Гальчинського, О.Власюка, Ю.Бажала, Л.Бігунова-Новікова, М.Гордона, І.Лукінова, Ю.Пахомова, В. Черняка та ін.

Метою дослідження є аналіз системи господарювання країни та обґрунтування факторів, що впливають на економічні відносини.

Економіка Іспанії є п'ятою за величиною в Європейському союзі (ЄС) за номінальним ВВП і дванадцятою у світі. Іспанія знаходиться у верхній п'ятірці майже у всіх секторах середнього технологічного рівня, особливо виділяючись як виробник автомобільних запчастин і аксесуарів, промислових верстатів і устаткування, аудіовізуальних засобів, продукції органічної і неорганічної хімії, виробів металообробки і взуття. Але по конкурентоспроможності в галузі інформаційно-комунікаційних технологій і